

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 21. septembar 2023.godine

RTS- Broj obolelih od koronavirusa raste, mali broj hospitalizovanih sa pneumonijom

BLIC- Najstručniji pulmolozi u Beogradu na skupu o lečenju plućnih bolesti

BLIC- "NEMAMO KOVID PACIJENATA" Načelnica Bolnice za dečije plućne bolesti KBC "Dragiša Mišović": "Povećan je broj dece sa respiratornim problemima"

RTV- RFZO značajno unapredio dostupnost inovativnih lekova

DANAS- Srbija prva u Evropi po broju žena umrlih od karcinoma dojke:
Kampanja „Daj pedalu raku“ u subotu u Užicu

POLITIKA- Svaka druga osoba u Srbiji strahuje od infarkta srca

POLITIKA- Besplatni dopler krvnih sudova sutra u zdravstvenom zavodu
„Železnica Srbije“

DZ VOŽDOVAC- Svetski dan kontracepcije

RTS i Društvo z Broj obolelih od koronavirusa raste, mali broj hospitalizovanih sa pneumonijom

Iako letnje temperature čine ovaj septembar veoma lepim, sve je više onih koji se žale na bolove u glavi i mišićima, malaksalost, temperaturu, čak i osip po koži. Nema opuštanja kada je reč o koronavirusu jer broj zaraženih raste, međutim većina obolelih ima blagu kliničku sliku, kaže za RTS doktorka Vesna Mioljević, epidemiološkinja iz Kliničkog centra Srbije i članica Radne grupe za borbu protiv koronavirusa.

DRUŠTVO

Kako zaintarišiti decu na internetu - pazite sa kim se dopisuju i kakve informacije o sebi dele

Za novčanu pomoć države prijavljeno 1.100.668 dece

Broj obolelih od koronavirusa raste, mali broj hospitalizovanih sa pneumonijom

Stanari zgrade u Rušnju godinama muku muče sa vodom - ne znaju gde je kvar, a plaćaju - enormne račune

Vratiće u Beogradu besplatni za svu decu - moguć privarci podigli cenu za iznos subvencije

Svetска zdrastvena organizacija je u maju saopštila da koronavirus više nije veliki globalni zdrastveni problem, ali da će virus i dalje mutirati, da će se povremeno javljati talasi povećanog broja inficiranih, onih sa težom kliničkom slikom, hospitalizovanih pa i smrtnih slučajeva.

Razgovor Olivere Perković sa Vesnom Mioljević.

Preporuka za vakcinaciju protiv gripe i koronavirusa

"Mi se upravo nalazimo u jednom od tih talasa koji ne može da se poređi sa prethodnim, ali porast broja obolelih je evidentan i globalno i kod nas u prethodnih nekoliko nedelja. I to je razlog da dodatno obratimo pažnju na simptome koji mogu da ukažu na koronavirus", kaže epidemiološkinja Vesna Mioljević.

Četiri osobe poginule, pet povređeno u eksploziji gasovoda u Rumuniji

Počinju pregovori o reintegraciji Nagorno-Karabaha, u Jerevanu protesti

Kako zaintarišiti decu na internetu - pazite sa kim se dopisuju i kakve informacije o sebi dele

Za novčanu pomoć države prijavljeno 1.100.668 dece

Cedete li Novojku? Privreda Srbije očekuje veliki poslovni sa novim i tradicionalnim partnerima

PTC ANDROID APLIKACIJA

Type here to search

Record high 11:32 21/09/2023

Broj obolelih od koronavirusa raste, mali broj hospitalizovanih sa pneumonijom

Iako letnje temperature čine ovaj septembar veoma lepim, sve je više onih koji se žale na bolove u glavi i mišićima, malaksalost, temperaturu, čak i osip po koži. Nema opuštanja kada je reč o koronavirusu jer broj zaraženih raste, međutim većina obolelih ima blagu kliničku sliku, kaže za RTS doktorka Vesna Mioljević, epidemiološkinja iz Kliničkog centra Srbije i članica Radne grupe za borbu protiv koronavirusa.

Svetска zdrastvena organizacija je u maju saopštila da koronavirus više nije veliki globalni zdrastveni problem, ali da će virus i dalje mutirati, da će se povremeno javljati talasi povećanog broja inficiranih, onih sa težom kliničkom slikom, hospitalizovanih pa i smrtnih slučajeva.

"Mi se upravo nalazimo u jednom od tih talasa koji ne može da se poređi sa prethodnim, ali porast broja obolelih je evidentan i globalno i kod nas u prethodnih nekoliko nedelja. I to je razlog da dodatno obratimo pažnju na simptome koji mogu da ukažu na koronavirus", kaže epidemiološkinja Vesna Mioljević.

Preporuka za vakcinaciju protiv gripe i koronavirusa

Promene u genomu virusa, odnosno mutacije karakteristično je za sve viruse, i to je osobina prilagođavanja virusa spoljnim okolnostima, ali pre svega u našem organizmu gde virusi izazivaju znake i simptome infekcije. Od onog originalnog vuhanskog soja koronavirusa do danas su prošle četiri godine, i pojavile su se mnoge varijante i podvarijante tog virusa.

"Od početka 2022. godine dominira omikron varijanta, odnosno neke njegove podvarijante. Od februara meseca pa do avgusta pojatile su se još dve nove podvarijante omikrona, to su 'eris' koji dominira u Evropi i 'pirola' koja ima više mutacija, a što je veća mutacija veće su šanse i za prenošenje i širenje bolesti, teže kliničke slike, ali za sada nema indicija da se to dešava", objašnjava doktorka Mioljević.

Kada je reč o simptomima doktorka kaže da nema velike razlike od onoga što je uočeno od početka epidemije: uglavnom je to gušobolja, sekrecija iz nosa, malaksalost, što su sve blage kliničke slike i na osnovu toga je teško reći da li se radi o koronavirusu, gripu ili nekoj drugoj respiratornoj infekciji. Zbog toga je najbolje uraditi testiranje, posebno kod starijih osoba i onih koji boluju od hroničnih bolesti srca, pluća, bubrega.

"S hladnjim danima raste i broj obolelih od različitih vrsta respiratornih infekcija. Očekujemo da će se pojaviti i virus gripe, shodno tome naša je preporuka vakcinacija protiv svih zaraznih bolesti, jer ih na taj način možemo prevenirati, dakle i protiv virusa gripe i protiv koronavirusa", kaže epidemiološkinja.

Situacija u bolnicama pod kontrolom i stabilna

Radna grupa Ministarstva zdravlja za postupanje u uslovima pandemije kovid-19 sastala se pre tri dana i donete su mere, koje se pre svega odnose na nošenje maski u zdravstvenim ustanovama. Maske treba da nose zdravstveni radnici ali i pacijenti koji dolaze i čekaju na ambulantne pregledе.

"Shodno porastu broja obolelih u narednim nedeljama, Radna grupa će se ponovo sastati. Nadležne institucije, i gradske i republičke, prate situaciju i u koordinaciji su upravo kako bi doneli preporuke i informacije koje dalje idu u opštu populaciju", ističe doktorka Mioljević.

Kada je reč o trenutnoj kliničkoj slici, doktorka kaže da najveći broj obolelih ima blažu kliničku sliku, mali je broj hospitalizovanih sa pneumonijama.

"Podvarijanta 'eris' i dalje daje blage kliničke slike, naravno ne možemo predvideti ništa, ali situacija u bolnicama je pod kontrolom i stabilna, svi se ponašamo prema novim preporukama, a razvoj epidemiološke situacije usloviće promenu ili pooštrevanje mera", rekla je u razgovoru za RTS doktorka Vesna Mioljević epidemiološkinja iz Kliničkog centra Srbije i članica Radne grupe za borbu protiv korona virusa.

Najstručniji pulmolozi u Beogradu na skupu o lečenju plućnih bolesti

Sutra počinji prvi Beogradski pulmološki dani u organizaciji Klinike za pulmologiju, Univerzitetskog kliničkog centra Srbije, koji su okupili eminentne lekare iz regiona kako bi razmenili iskustva o lečenju plućnih bolesti.

Tokom dvodnevnog skupa biće obrađene različite teme o lečenju plućnih bolesti, ali i karcinoma pluća kao jednog od vodećih uzroka smrti u našoj zemlji.

Rak pluća je jedan od najagresivnijih i najmalignijih karcinoma i kod žena i kod muškaraca. U Srbiji, procenjuje se, da 7.000 ljudi godišnje dobije ovu dijagnozu.

Dijagnoza ranih stadijuma karcinoma pluća je ključna. Kada se otkrije u ranom stadijumu karcinom pluća može biti izlečiv. Zato apelujemo na sve da redovno obavljaju preventivne preglede, posebno ako su izloženi faktorima rizika. U lečenju ranih stadijuma karcinoma pluća, najvažnija komponenta je multidisciplinarni pristup. To znači saradnju između onkologa, hirurga, radioterapeuta i drugih stručnjaka.

Svaki pacijent je jedinstven i zahteva personalizovan pristup kako bi se odabroao najbolji plan lečenja. Genomsko profilisanje i personalizovano lečenje postali su ključni u tretmanu karcinoma pluća. Ovaj inovativni pristup omogućava analizu genetskih promena u tumorskim tkivima pacijenata, što omogućava preciznije određivanje terapije. Identifikacija specifičnih genetskih mutacija omogućava primenu ciljanih lekova koji direktno deluju na tumorske ćelije, poboljšavajući efikasnost lečenja i smanjujući nuspojave. Personalizovani tretman tako pruža nadu za bolje preživljavanje i kvalitet života pacijenata sa karcinomom pluća.

Nakon adekvatne dijagnostike mogućnosti lečenja uključuju hirurško uklanjanje tumora, radioterapiju, hemoterapiju, imunoterapiju ili ciljanu terapiju, u zavisnosti od specifičnih karakteristika tumora i zdravstvenog stanja pacijenta.

- Na Beogradskim pulmološkim danima imamo i goste iz regiona od kojih smo čuli da se danas u Sloveniji, kao i u svetu imunoterapija koristi i za lečenje ranih stadijuma karcinoma pluća gde su rezultati lečenja veoma uspešni. Naša misija je da pružimo najbolju moguću brigu i podršku pacijentima koji se suočavaju sa karcinomom pluća u ranim stadijumima i da omogućimo pristup najsavremenijim terapijama za sve pacijente kojima je potrebna. Zajedno, možemo pobediti karcinom pluća u ranoj fazi i pružiti pacijentima nadu za svetlu budućnost - kaže Dr Mihailo Stjepanović direktor Klinike za pulmologiju KCS

Godišnje u Evropi 500.000 ljudi dobije dijagnozu raka pluća. Podatak koji dodatno zabrinjava jeste da naša zemlja zauzima neslavno drugo mesto u Evropi po smrtnosti od karcinoma pluća, dok broj obolelih raste svake godine.

U Srbiji se o trošku RFZO, savremenim terapijama ukupno leči nešto manje od 800 pacijenata obolelih od raka pluća.

The screenshot shows a news article from Blic's website. The headline reads: "'NEMAMO KOVID PACIJENATA' Načelnica Bolnice za dečije plućne bolesti KBC "Dragiša Mišović": "Povećan je broj dece sa respiratornim problemima"' (We have no COVID patients. Head of the Children's Respiratory Hospital at KBC "Dragiša Mišović": "The number of children with respiratory problems has increased"). The article includes a photo of two medical professionals and a video player showing a hallway. The Blic logo is visible in the top right corner of the page.

"NEMAMO KOVID PACIJENATA" Načelnica Bolnice za dečije plućne bolesti KBC "Dragiša Mišović": "Povećan je broj dece sa respiratornim problemima"

Načelnica Bolnice za dečije plućne bolesti KBC "Dragiša Mišović" Olivera Ostojić izjavila je danas da u tom kliničkom centru trenutno nema nijednog kovid pacijenta.

Ona je za Tanjug rekla da je šesnaestoro dece hospitalizovano sa respiratornim problemima ili tegobama u stomaku sa blagom kliničkom slikom, što je prema njenim rečima, karakteristično za ovaj period godine.

Dodala je da poslednjih nedelju dana ima više dece koja imaju kako respiratorne probleme, tako i gastrointestinalne probleme, kao i da su to obično virusne infekcije praćene visokom temperaturom, povraćanjem, dijarejom, dok s druge strane je to bronhitis koji su karakteristični za ovaj period godine.

"Imali smo bebu, ali sa blagom kliničkom slikom"

"Što se tiče korone, trenutno nemamo nijednog pacijenta, pre dve nedelje smo imali bebu od tri i po meseca koja je bila visoko febrilna sa znacima respiratorne infekcije, kovid pozitivna, ali sa blagom kliničkom slikom".

Na pitanje da li su deca u ovom soju ugroženija ona je rekla da se očekuje se da će biti više obolelih jer su krenuli i vrtići i škole, ali da je sve to i dalje sam početak.

"Tek je sam početak, ovo što sada dolazi trenutno i testirani i netestirani imaju vrlo blagu kliničku sliku koja prolazi kroz nekoliko dana i to su blagi simptomi", rekla je Ostojić.

Kada je reč o merama koje su na snazi u KBC "Dragiša Mišović", kao i o broju hospitalizovane dece, Ostojić kaže da su dve i po godine tokom pandemije bili bolnica koja je primala samo kovid pozitivne pacijente, te da su zbog toga bili organizovani u epidemiološkom smislu.

Kaže i da je osoblje u zdravstvu puno naučilo i da je potpuno spremno.

"Puno smo naučili i mi smo potpuno spremni, epidemiološke mere koje smo imali i ranije, povećana higijena, nošenje maski u zatvorenom prostoru", objasnila je Ostojić.

Kardiolog sa Instituta za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" Miljana Balević objasnila je da broj od 1.529 pozitivnih na kovid ukazuje na to da moramo biti obazrivi i primenjivati kako ličnu tako i higijenu prostora u kom boravimo kako bismo smanjili verovatnoću od zaražavanja, ali i nošenje maski kako bismo se što više zaštitili.

Ko mora da donese antigenski test?

"Za sada mi regularno radimo sve operacije i sve intervencije, a pacijenti koji dolaze na neku od dijagnostičkih procedura koje su ozbiljnije su u obavezi da donesu antigenski tekst, nakon čega se radi snimanje", rekla je Balević.

Dodala je da se nada da je novi soj korona virusa mutirao toliko da ne može da nas obori kao i da se nada da će imuniteti ljudi, ako na njih utičemo adekvatnom ishranom, uticati na to da klinička slika bude što blaža.

"Ne treba upadati u nekakvu vrstu panike, neophodno je da budemo obazrivi, a ključ je u tome da se pravilno odnosimo prema sebi i prema prostoru u kome živimo i radimo", rekla je Balević i dodala da se

sa virusima nikada ne zna, ali da je struka spremna i da su tu za bilo kakvu vrstu reakcije i pomoć najugroženijima.

"Moramo voditi računa o sebi, da se hranimo zdravo, da ishrana bude zdrava, puna vitamina i proteina kako bi organizam što brže savladao virus", rekla je Balević i podsetila da i vakcina predstavlja jedan vid zaštite.

Objasnila je da je čim postoji neki od respiratornih simptoma ili problema sa stolicom važno uraditi test na kovid.

RFZO značajno unapredio dostupnost inovativnih lekova

BEOGRAD - Republički fond za zdravstveno osiguranje saopštilo je danas da je poslednjih nekoliko godina značajno unapredio dostupnost inovativnih lekova višestrukim povećanjem budžeta za ovu vrstu terapija i stavljanjem novih inovativnih lekova na listu, čime je velikom broju pacijenata omogućeno kvalitetnije lečenje.

U saopštenju se navodi da je, za poslednjih šest godina, od 2017. do danas, na listu lekova stavljen 80 inovativnih lekova za različita oboljenja (onkološka i hematološka oboljenja, multiplu sklerozu, psorijazu, hepatitis C, srčanu insuficijenciju, dijabetes), od čega samo prošle godine njih 26.

Poređenja radi, za osam godina u periodu od 2007. do 2015. godine, na listu lekova stavljen je svega 21 inovativni lek. Do 2007. godine nema transparentnih podataka, jer je prva lista doneta avgusta 2004. godine. Za stavljanje novih inovativnih lekova na listu lekova od 2017. do 2019. godine obezbeđeno je, kako je navedeno, oko 1,4 milijarde dinara, dok je za stavljanje novih inovativnih lekova u 2020. godini opredeljeno oko 2,8 milijardi dinara, a za 26 novih inovativnih lekova u 2022. godini opredeljeno je rekordnih oko 5,8 milijardi dinara.

U saopštenju se navodi da stavljanje inovativnih lekova na listu lekova nije jednokratno ulaganje, već se sredstva za terapije obezbeđuju svake godine. Samo u 2022. godini za inovativne lekove za pacijente koji već primaju inovativnu terapiju, izdvojene su oko 23 milijarde dinara, a do 2017. godine u proseku se izdvajalo oko 6 milijardi dinara godišnje. U 2023. godini vrednost inovativnih lekova iznosiće oko 30 milijardi dinara, što je za 7 milijardi više nego prošle godine, a čak pet puta više nego što se izdvajalo pre 6-7 godina, navodi RFZO.

Lista inovativnih lekova proširivana je kontinuirano od 2018. godine, čak i za vreme pandemije kovida, a do kraja 2023. godine će biti i nova lista lekova koja je trenutno u pripremi. Osim toga, navodi se, ove godine omogućena je of lejbl primena lekova čime je dozvoljeno da se o trošku RFZO jednim lekom leče i bolesti za koje on nije registrovan, a u praksi se pokazao kao efikasan i bezbedan za indikacije za koje nije registrovan, što je povećalo broj terapijskih opcija za različite bolesti i za šta je utrošeno dodatnih pet milijardi dinara.

RFZO, navodi se, kontinuirano ulaže sva dodatna sredstva u inovativne lekove i metode.

A screenshot of a computer screen showing a news article from the website 'danac.rs'. The article is titled 'Srbija prva u Evropi po broju žena umrlih od od karcinoma dojke: Kampanja „Daj pedalu raku“ u subotu u Užicu'. The page includes a large photograph of a group of people holding pink balloons and banners, and several smaller thumbnail images for other news stories.

Srbija prva u Evropi po broju žena umrlih od od karcinoma dojke: Kampanja „Daj pedalu raku“ u subotu u Užicu

Skup podrške kampanji „Daj pedalu raku“, kojom se ukazuje na važnost preventivnih pregleda, ranog otkirvanja karcinoma dojke, fizičku aktivnost i druge zdrave stilove života, održaće se u Užicu u subotu, 23. septembra, od 11 časova na gradskoj plaži, kod restorana Plaža.

Tu manifestaciju, povodom Međunarodnog meseca borbe protiv raka dojke, devetu godinu zaredom organizuju Savetovalište za žene obolele od raka dojke „Jefimija“ i Grad Užice, u saradnji sa Ženskim centrom Milica, pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravljia, Ministarstva omladine i sporta, uz podršku Instituta za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut“.

„Srbija je sa 4.600 obolelih godišnje, u evropskom proseku, ali na prvom mestu po broju umrlih u Evropi“, ističu u užičkom savetovalištu „Jefimija“.

„Godišnje od raka dojke, koji je izlečiv u više od 90 slučajeva ako se se otkrije na vreme“, dodaje se, „umre 1.600 žena, ali nemojmo zanemariti podatak da rak dojke preživi 3.000 žena, zahvaljujući činjenici da je na vreme otkriven i da je na vreme počelo lečenje odgovarajućim terapijama“.

Tom značajnom kampanjom, poručuju iz „Jefimije“, „zajedno ćemo skrenuti pažnju na važnost redovnih pregleda i samopregleda, promovišući zdrave stilove života“.

Osim umerene telesne težine, dodaje se, rekreacija i biciklizam su idealni za žene kako u slučaju prevencije, tako i rehabilitacije žena operisanih od karcinoma dojke, koje su zbog smanjene funkcije ruke ograničene izborom sporta”.

Motivacione poruke

Tokom oktobra, na velikom ekranu na Trgu partizana, redovno će se prikazivati motivacione poruke o neophodnosti redovnih kontrolnih pregleda i samopregleda, što će biti ilustrovano i kratkim filmom.

Regionalna kampanja

Kampanja se realizuje u 30 gradova Srbije, Slovenije i Hrvatske, a Užice će joj se prdružiti kroz rekreaciju, šetnju i vožnju bicikala do Velikog parka. Na kraju, pink baloni poleteće u nebo za sve one koje nisu uspele da se izbore sa ovom bolešću.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows the homepage of the Politika website. The main headline reads "Svaka druga osoba u Srbiji strahuje od infarkta srca". Below the headline is a photograph of a man speaking at a podium, with text indicating it's from a presentation by the Spanish Ministry of Health in Madrid. To the right, there's a sidebar with a photo of a person holding a laptop displaying a collage of travel photos, with the heading "МОЈ ЖИВОТ У ИНОСТРАНСТВУ". The top navigation bar includes links for news categories like Politics, Economy, and Culture, as well as a search function.

Svaka druga osoba u Srbiji strahuje od infarkta srca

Samo četiri odsto građana naše zemlje ide na preventivne pregledе, a trećina ode „na poneki“, pokazuje globalno istraživanje „Štade“, koje je predstavljeno u Madridu

Madrid – Posle raka, građani Srbije se najviše plaše od kardiovaskularne bolesti. Tačnije, svaka druga osoba strahuje od dobijanja infarkta srca, a za nekoliko procenata manje njih zazire od moždanog udara.

Uprkos tome, naši ljudi nisu skloni tome da brinu o preventivi. Manje od pet odsto građana naše zemlje odaziva se na skrining aneurizme abdominalne aorte, a čak trećina pacijenata kojima je otkriven povišeni krvni pritisak terapiju ne uzima redovno i u skladu sa lekarskom preporukom. Interesantno je da od šloga najviše strahuju Kazahstanci (54 odsto), dok Švajcarci uplašeno reaguju i na sam pomen Alchajmerove bolesti (36 odsto).

Ovo su samo neki od rezultata za 2023. godinu iz zdravstvenog izveštaja kompanije „Štada”, u okviru koje posluje i farmaceutska kuća „Hemofarm”, koji je juče predstavljen u Madridu. Ovo istraživanje je dalo veoma zanimljive zaključke ljudi iz 16 zemalja, među kojima je i Srbija.

– Skorašnja dešavanja su nas podsetila na presudnu važnost dobrog zdravlja. Da bi se to ostvarilo i sistemi poboljšali potrebna je zajednička akcija širokog spektra zainteresovanih strana zasnovana na pouzdanim i proverljivim informacijama i podacima. Zdravstveni izveštaj kompanije „Štada” je vredan doprinos ovom cilju i direktno doprinosi ostvarenju naše svrhe da brinemo o zdravlju ljudi kao pouzdan partner – kaže Piter Goldšmit, generalni direktor „Štade”.

Iako je poznato da je prevencija temelj očuvanja zdravlja i ranog otkrivanja bolesti i uprkos tome što 66 odsto ispitanika u Srbiji ističe kako je to veoma važno, pozivajući se na narodnu izreku – bolje sprečiti, nego lečiti – čak 62 građana naše države izjavilo je da nikada nisu otišli ni na jedan od dostupnih preventivnih pregleda. Tako se po pitanju lične neodgovornosti kada je u pitanju zdravlje, Srbija zajedno sa Poljskom, svrstala na prvo, najgore mesto, sa po 62 odsto onih koji nikada nisu obavili nijedan preventivni pregled, a u stopu ih prati Rumunija sa 60 odsto „jednako neodgovornih”.

– Samo četiri odsto građana Srbije ide na sve dostupne preventivne pregledе, a trećina ode „na poneki”. Na pitanje zašto ne idu na preventivne pregledе, 23 odsto naših ljudi kaže da za to nemaju vremena, 21 odsto da im to nije potrebno, 12 odsto da se plaše loše dijagnoze, a 35 procenata ljudi da i ne znaju koji bi im pregledi bili potrebni – naglašeno je na konferenciji za novinare održanoj u glavnom gradu Španije.

Poražavajući je podatak i da ukupno 44 odsto Evropljana nisu obavili nijedan od dostupnih preventivnih pregledа što ukazuje na nisku zdravstvenu prosvećenost prosečnog žitelja Starog kontinenta. Visoku svest o očuvanju zdravlja pokazuju građani Uzbekistana i Holandije, koji u najvećem broju slučajeva redovno odlaze na preventivne pregledе.

– Ginekološki pregled je najposećeniji preventivni pregled i 70 odsto žena u Evropi obično obavi jedan pregled godišnje. Čehinje prednjače, u stopu ih prate Austrijanke i Švajcarkinje, dok su žene u Srbiji pri dnu lestvice sa 47 odsto i tek su malo odgovornije od Holanđanki i Britanki. Drugi najposećeniji pregled je stomatološki. Česi i u ovom slučaju pokazuju najvišu zdravstvenu prosvećenost, prate ih Nemci i Austrijanci, a zubara najređe u Evropi posećuju Portugalci. Na trećem mestu su pregled krvne slike i opšti sistematski pregled. U Srbiji 79 odsto osoba kontroliše krvnu sliku najčešće na zahtev lekara – ističu u „Štadi”, napominjujući da je ovogodišnje istraživanje obuhvatilo više od 32 hiljade ispitanika, starosti od 18 do 99 godina.

Najnoviji „Štadin” izveštaj o zdravlju upozorava da je ovo treća uzastopna godina pada zadovoljstva zdravstvenim sistemima širom Evrope. Danas je 61 odsto Evropljana zadovoljno zdravstvenim sistemom

u svojoj zemlji, što je za 10 odsto manje u odnosu na 2021, a 13 odsto u odnosu na 2020. godinu. Belgija, Švajcarska i Holandija ostaju lideri u pogledu zadovoljstva zdravstvenim sistemom, a najveći pad registruje se u Velikoj Britaniji. Jedine zemlje sa poboljšanim rejtingom su one koje su bile na samom začelju zadovoljstva. U Rumuniji je 39 odsto ispitanika zadovoljno, dok je u Srbiji zabeležen rast zadovoljstva lečenjem (34 odsto anketiranih).

Oko 20 odsto naših građana umanjilo troškove za svežu hranu

Ekonomска kriza primorala je 59 odsto Evropljana da smanje izdatke važne za zdravlje. Svaki drugi Evropljanin zabrinut je za ličnu finansijsku situaciju, a 40 odsto ispitanika očekuje da će ekonomска kriza potrajati ili biti još gora, pa su morali da smanje troškove – uključujući i one koji se odnose na zdravlje. Tako je 26 odsto ljudi smanjilo troškove za sportske rekreativne aktivnosti, a isto toliko za svežu hranu. Na hrani naviše štede u Češkoj, Francuskoj i Nemačkoj. Naši građani kažu da je 20 odsto njih isto umanjilo troškove za svežu hranu, a 36 odsto za rekreativno sportske aktivnosti.

Muškarci skloniji intimnosti uprkos bolesti

Svaki četvrti Evropljanin danas veruje da je posle pandemije korone podložniji prehladama i čak više od trećine mlađih tvrdi da sada lakše obolevaju. Rumuni, Poljaci i Italijani u najvećem procentu veruju da im je život sa pandemijom značajno oslabio imuni sistem što rezultira češćim infekcijama. Nasuprot njima građani Češke i Srbije (po 70 odsto) i u proseku 62 odsto Evropljana, tvrdi da prehlade imaju jednako često kao i pre pandemije, a 11 odsto ističe da je sklonost većoj podložnosti prehladama – čista fikcija.

Da li su za distancu ili intimnost sa prehlađenim partnerom?

– Kada im je partner bolestan, 39 odsto Evropljana pokušava da spreči infekciju izbegavanjem fizičke intimnosti. Međutim, trećina njih ne bi partneru uskratila poljupce iako je prehlađen, a za dodatnih 30 odsto, to ne bi bila prepreka ni za punu fizičku intimnost. Holanđani Austrijanci i Španci najverovatnije bi bili intimni sa bolesnim partnerom – navodi se u zdravstvenom izveštaju „Štade”.

Za razliku od njih, 52 odsto Britanaca, i 54 odsto Uzbekistanaca kažu izričito „ne”, insistirajući na distanci. U Srbiji bi 60 odsto bilo intimno sa partnerom uprkos prehladi. Istraživanje pokazuje i da su muškarci skloniji intimnosti uprkos bolesti (64 procenata), u odnosu na žene (56 odsto).

ПОЛИТИКА

The screenshot shows a news article from Politika.rs. The main headline reads "Besplatni dopler krvnih sudova sutra u zdravstvenom zavodu „Železnica Srbije“". Below the headline is a photograph of a medical professional wearing a white coat and a stethoscope. A caption below the photo reads "(Foto: D. Jevremović)". The text below the photo states: "Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika „Železnice Srbije“ zajedno sa Gradskom opštinom Savski venac organizuje besplatne preventivne preglede – dopler krvnih sudova vrata sutra, od 7 do 14 časova." A note at the bottom says: "Ovo je sedma godina da organizujemo besplatne preventivne preglede u Zavodu, na adresi Savska 23 zajedno sa opštinom. Potrebno je zakazati pregled na broj telefona 011-". To the right of the main content, there is a sidebar with a thumbnail for an article titled "Здравље у шапку" (Health in a cap) featuring a woman in a blue cap and a red balloon.

Besplatni dopler krvnih sudova sutra u zdravstvenom zavodu „Železnica Srbije“

Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika „Železnice Srbije“ zajedno sa Gradskom opštinom Savski venac organizuje besplatne preventivne preglede – dopler krvnih sudova vrata sutra, od 7 do 14 časova.

„Ovo je sedma godina da organizujemo besplatne preventivne preglede u Zavodu, na adresi Savska 23 zajedno sa opštinom. Potrebno je zakazati pregled na broj telefona 011-3611-581 do subote“, rekao je za Tanjug Vlado Batnožić, direktor Zavoda za zdravstvenu zaštitu radnika „Železnice Srbije“.

On je precizirao da će četvoro specijalista radiologije pregledati sugrađane.

Dr Batnožić je objasnio da se na kolor dopler krvnih sudova vrata obično upućuju pacijenti koji osećaju slabost i trnjenje ruku i nogu ili lica, poremećaj vida, kraći gubitak govora, krizu svesti, ako imaju vrtoglavice ili probleme sa koncentracijom.

„Dopler krvnih sudova vrata je potpuno bezbolna, neškodljiva i neinvazivna metoda koja se vrši ultrazvučnim aparatom. „Doplerovim efektom“ pratimo promenu konstantnih frekvencija ultrazvučnih talasa, jer se krv kreće u odnosu na posmatrača. Promena frekvencije ultrazvučnih talasa nastaje usled odbijanja od krvne ćelije koje su u pokretu, čime se veoma precizno ispituje stanje krvnih sudova vrata i protok krvi u venama i arterijama, koje snabdevaju mozak krvlju obogaćenu kiseonikom“, rekao je dr Batnožić.

On je izjavio da se pregled preporučuje i drugim osobama nakon 55. godine života koje imaju kardiovaskularne bolesti ili genetske sklonosti ka njima.

Doplerom krvnih sudova vrata (karotida) se može uočiti suženje, začepljenje i proširenje krvnih sudova vrata, koje mogu da budu uzrok moždanog udara“, rekao je dr Batnožić. On je dodao da je pregled potpuno bezopasan, bezbolan i neškodljiv.

Светски дан контрацепције, 26. септембар 2023. године

Сваке године, 26. септембра обележава се **Светски дан контрацепције**.

Циљ је да се истакне важност употребе различитих метода контрацепције и одговорног сексуалног понашања. Свим сексуално активним особама, а посебно младима, треба омогућити што адекватнији приступ информацијама о сексуалном и репродуктивном здрављу. Део кампање представља и питање планирања породице које је веома важно како у индивидуалним тако и у ширим друштвеним оквирима.

Активности Дома здравља "Вождовац":

- Здравствене трибине "**Контрацепција и млади**" одржаће се **26.9. у 11:55 часова**, предавач је др Јулијана Бановац, специјалиста гинекологије и акушерства, и "**Будимо одговорни**" у истом термину, предавач др Ана Јеремић;
- Служба за поливалентну патронажу у "**Кутку здраља**" **26. септембра од 8:30 до 10 часова** одржаће акцију, где ће се заинтересовани грађани моћи информисати о методама контрацепције, одговорном сексуалном понашању и планирању породице уз поделу пригодног здравствено промотивног материјала;